

Přehled druhů borovic, vyskytujících se v našich podmínkách

Úspěšné pěstování většiny cizích druhů je limitováno především klimatickými podmínkami. Druhy, které se ve své evoluci s mrazem nepotkaly, mu budou těžko odolávat a pokusy o jejich pěstování v našich podmínkách jsou většinou bezpředmětné.

V následujícím seznamu jsou uvedeny druhy, které u nás buď běžně rostou, nebo by jejich pěstování mohlo mít naději na úspěch. V přehledu je použita klasifikace rodu *Pinus* podle R. Businského (2008).

Pozn.: Modře vyznačené nejsou v Arboretu Sofronka, přeškrtnuté nebyly v našich podmínkách zkoušeny a jsou uvedeny jen jako doplnění vnitrodruhové klasifikace.

Podrod STROBUS

Sekce: Quinquefoliae

Podsekce: *Strobus*

Pinus strobus Linné, 1753 – borovice vejmutovka (hedvábná)

Pinus monticola Douglas ex D. Don, 1832 – borovice pohorská

Pinus ayacahuite C. Ehrenberg ex Schlechtendal, 1838 – borovice mexická

Pinus lambertiana Douglas, 1827 – borovice Lambertova

Pinus wallichiana A. B. Jackson, 1938 – borovice himalájská

P. wallichiana subsp. *wallichiana*

~~*P. wallichiana* subsp. *bhutanica* (Grierson & al.) Businský, 1999~~

Pinus peuce Grisebach, 1846 – borovice rumelská (makedonská)

Pinus parviflora Siebold et Zuccarini, 1842 – borovice drobnokvětá

P. parviflora subsp. *parviflora*

P. parviflora subsp. *pentaphylla* (Mayr) Businský, 1999

Podsekce: *Flexiles*

Pinus armandii Franchet, 1884 – borovice Armandova

P. armandii subsp. *armandii*

P. armandii subsp. *mastersiana* (Hayata) Businský, 1999

Pinus flexilis E. James, 1823 – borovice ohebná

Pinus stylesii Frankis ex Businský, 2009 – borovice Stylesova

Pinus strobiformis Engelmann, 1848 – borovice vejmutovkovitá *)

*) V literatuře uváděna pod tímto jménem i *Pinus pseudostrobus*, pro níž je vhodnější český ekvivalent „borovice pavejmutovka“.

Podsekce: *Cembrae*

Pinus cembra Linné, 1753 – borovice limba

P. cembra **subsp. *cembra***

P. cembra **subsp. *sibirica*** (Du Tour) Krylov, 1914 – borovice (limba) sibiřská

Pinus koraiensis Siebold et Zuccarini, 1842 – borovice (limba) korejská

Pinus pumila (Pallas) Regel, 1859 – borovice zakrslá (limba zakrslá)

Pinus albicaulis Engelmann, 1863 – borovice bělokmenná

Sekce: *Balfouria*

Pinus balfouriana Balfour, 1853 – borovice Balfourova

P. balfouriana **subsp. *balfouriana***

~~*P. balfouriana* **subsp. *austrina*** R. J. et J. D. Mastrogioseppe, 1980~~

Pinus aristata Engelmann, 1862 – borovice osinatá

P. aristata **subsp. *aristata***

P. aristata **subsp. *longaeva*** (D. K. Bailey) E. Murray, 1983

Sekce: *Parrya*

Podsekce: *Cembroides*

Pinus edulis Engelmann, 1848 – borovice jedlá (sladká, dvoulistá)

Pinus monophylla Torrey et Frémont, 1845 – borovice jednolistá

Sekce: *Gerardia*

Podsekce: *Gerardianae*

Pinus bungeana Zuccarini ex Endlicher, 1847 – borovice Bungeova

Podrod *PINUS*

Sekce: *Pinaster*

Podsekce: *Pinaster*

Pinus pinaster Aiton, 1789 – borovice hvězdovitá

Sekce: *Pinus*

Podsekce: *Pinus*

Pinus resinosa Aiton, 1789 – borovice smolná

Pinus sylvestris Linné, 1753 – borovice lesní

P. sylvestris **var. *sylvestris***

P. sylvestris **var. *lapponica*** Hartman, 1849

P. sylvestris var. **hamata** Steven, 1838

P. sylvestris var. **mongolica** Litvinov, 1905

Pinus densiflora Siebold et Zuccarini, 1842 – borovice hustokvětá

Pinus uncinata Ramond ex A. P. de Candolle, 1805 – borovice zobanitá

Pinus uncinata subsp. **uncinata** – borovice zobanitá pyrenejská

Pinus uncinata subsp. **uliginosa** (G. E. Neumann) Businský – borovice blatka (b. bažinná)

Pinus mugo Turra, 1764 – borovice kleč (kosodřevina)

Pinus nigra J. F. Arnold, 1785 – borovice černá

P. nigra subsp. **nigra**

P. nigra subsp. **salzmannii** (Dunal) Franco, 1943

P. nigra subsp. **laricio** (Poiret) Maire, 1928

P. nigra subsp. **fenzleyi** (Antoine et Kotschy ex Carriere) Franco, 1943

P. nigra subsp. **pallasiana** (Lambert) Holmboe, 1914

Pinus thunbergii Parlatores, 1868 – borovice Thunbergova

Pinus heldreichii H. Christ, 1863 – borovice Heldreichova (bělokorá)

Pinus tabuliformis Carriere, 1867 – borovice deskovitá (čínská, tabulovitá)

P. tabuliformis subsp. *tabuliformis* var. **tabuliformis**

P. tabuliformis subsp. *tabuliformis* var. **mukdensis** (Nakai) Uyeki, 1925

Pinus hwangshanensis W. Y. Hsia, 1936 – borovice chuangšanská

Sekce: Pseudostrobus

Podsekce: Sabinianae

Pinus coulteri D. Don (1836) – Borovice Coulterova

Podsekce: Ponderosae

Pinus ponderosa Douglas ex C. Lawson, 1836 – borovice těžká (žlutá)

P. ponderosa subsp. **ponderosa** var. **ponderosa**

P. ponderosa subsp. *ponderosa* var. **benthamiana** (Hartweg) Vasey, 1876

P. ponderosa subsp. **scopulorum** (Engelmann) E. Murray, 1982

Pinus jeffreyi Balfour, 1853 – borovice Jeffreyova

Sekce: Trifoliae

Podsekce: Contortae

35) ***Pinus banksiana*** Lambert, 1803 – borovice Banksova (banksovka)

36) ***Pinus contorta*** Douglas ex Loudon, 1838 – Borovice pokroucená

Pinus contorta subsp. **contorta** – borovice pokroucená pobřežní

Pinus contorta **subsp. latifolia** (Engelmann) Critchfield, 1957 – borovice pokroucená širokolistá (tyčová)

Pinus contorta **subsp. murrayana** (Balfour) Engelmann, 1880 – borovice pokroucená Murrayova

Pinus virginiana Miller, 1768 – borovice viržinská

Podsekke: *Australes*

Pinus pungens Lambert, 1805 – borovice pichlavá

Pinus taeda Linné, 1753 – borovice kadidlová

Pinus rigida Miller, 1768 – borovice tuhá

Pinus serotina Michaux, 1803 – borovice pozdní

Podsekke: *Oocarpae*

Pinus attenuata Lemmon, 1892 – borovice hrbolkatá (zúžená)

Mezidruhová kříženci:

Pinus × *schwerinii* Fitschen, 1930 – borovice Schwerinova (*P. wallichiana* × *P. strobus*)

Pinus × *ascendens* **subsp. skalickyi** Businský, 2010 – borovice vystoupavá Skalického (*P. mugo* × *P. uncinata* **subsp. uliginosa**)

Pinus × *celakovskiorum* Ascherson et Graebner, 1897 – borovice Čelakovských (*P. mugo* × *P. sylvestris*)

Pinus × *rhaetica* Brügger, 1886 – borovice švýcarská (*P. uncinata* × *P. sylvestris*)

Pinus × *rhaetica* **subsp. digenea** Beck, 1888 – borovice švýcarská smíšená (*P. uncinata* **ssp. uliginosa** × *P. sylvestris*)

Pinus × *hakkodensis* Makino, 1931 – borovice honšuská (*P. parviflora* **subsp. pentaphylla** × *P. pumila*)

~~*Pinus* × *holfordiana* A. B. Jackson, 1933 – borovice Holfordova (*P. veitchii* × *P. wallichiana*)~~

Pinus × *hunnewellii* A. G. Johnson – borovice Hunnewellova (*P. strobus* × *P. parviflora*)

Pinus × *neilreichiana* Reichardt, 1876 – borovice Neilreichova (*P. sylvestris* × *P. nigra*)

Pinus × *funnebris* Komarov, 1901 (*P. densiflora* × *P. sylvestris*)

Pinus × *murraybanksiana* Righter et Stockwell, 1949 – borovice albertská (*Pinus contorta* **ssp. latifolia** × *P. banksiana*)

Pinus × *reflexa* Engelmann, 1882 – borovice ohnutá (*P. flexilis* × *P. strobiformis*)

Mason et Stockwell

Pinus ayacahuite × *Pinus strobus*

Pinus monticola × *Pinus strobus*

Pinus monticola × *Pinus peuce*

Pinus peuce × *Pinus strobus*

Pinus parviflora × *Pinus flexilis*

Pinus tabuliformis × *Pinus sylvestris*

Pinus densiflora × *Pinus nigra*

Pinus jeffreyi × *Pinus coulteri*

Pinus ponderosa × *Pinus arizonica*

Pinus rigida × *Pinus serotina*

Literatura:

BUSINSKÝ, R. 2008. The genus *Pinus* L., pines: contribution to knowledge. A monograph with cone drawings of all species of the world by Ludmila Businská. – Acta Pruhoniana 88: 1–126, 73 figs, 42 photos.

BUSINSKÝ R., J. VELEBIL, J. 2011. Borovice v České republice. Výsledky dlouhodobého hodnocení rodu *Pinus* L. v kultuře v České republice. – VÚKOZ, v. v. i., Průhonice.

KAŇÁK, K. 1993. Alternativní řešení rekonstrukce lesa v imisních oblastech. – Lesnická práce 1, 72/1993. p: 10-13.

KLIKA, J., ŠIMAN, K., NOVÁK, F. A., KAVKA, B. 1953. Jehličnaté. – Nakladatelství ČSAV, Praha.

PILÁT, A. 1964. Jehličnaté stromy a keře našich zahrad a parků. – Nakladatelství ČSAV, Praha.

POKORNÝ, J. 1963. Jehličnany lesů a parků. – SZN, Praha.